

Ἡ σειρά αὐτῆ τῶν σχεδίων μέ θέμα τήν «νεκρή φύση» πραγματοποιήθηκε στό μεγαλύτερο μέρος της στό Βερολίνο, ὅπου καί ἐκτέθηκε σάν μιὰ θεματική ἐνότητα γιά πρώτη φορά τήν ἀνοιξη τοῦ 1978.

Σέ σχέση μέ τήν παλιότερη δουλειά μου, πού σέ μεγάλο βαθμό τήν χαρακτηρίζει ἕνα στοιχεῖο σκληρῶν ἀντιπαράθεσων — ἰδεολογικῶν καί πλαστικῶν — ὁ κύκλος αὐτῶν τῶν σχεδίων ἀποτελεῖ ἕνα καινούργιο, ἀλλά ὄχι καί τόσο διαφορετικό δρόμο νά πλησιάσει κανείς τόν ἴδιο στόχο. Ὁ στόχος νομίζω εἶναι νά δοῦμε τήν πραγματικότητα πού μᾶς περιβάλλει — κοινωνική, ἰδεολογική, πολιτική — μέσα στίς ποικίλες ἐκφράσεις της καί τούς συσχετισμούς της, νά διακρίνουμε πίσω ἀπό τά φαινόμενα, ὅσα δέν φαίνονται μέ τήν πρώτη ματιά ἢ ὅσα δέν μάθαμε νά βλέπουμε.

Μέσα στίς «νεκρές φύσεις» προσπαθῶ νά συμπεριλάβω διαφορετικά ἐπίπεδα τῆς πραγματικότητας, μόνο πού ἡ ἀντιπαράθεση δέν εἶναι πιά τόσο ἄμεση καί φανερή. Μέ ἀπασχολεῖ ἡ «νεκρή φύση» σάν ἕνας κοινός τόπος μέσα στήν ἱστορία τῆς ζωγραφικῆς, σάν μιὰ πολύ φανερή καί χαρακτηριστική προσπάθεια νά «οἰκοδομηθῇ» ἕνας κόσμος μέσα ἀπό τό χάος. Ὅμως τό νά ποῦμε, ὅτι μπορούμε νά ἀναπαραστήσουμε τήν πραγματικότητα ἄμεσα σάν μιὰ ἐνότητα θά ἦταν ψέμα. Οἱ σχέσεις μας μέ τά πράγματα εἶναι μεσολαβημένες σχέσεις. Ζοῦμε σ' ἕναν κόσμο σπασμένο, καθόλου ἄμεσο, πού ἀδυνατοῦμε — τουλάχιστον μέ εὐκολο τρόπο — νά τόν ἐποπτεύσουμε.

Στά σχέδια αὐτά προσπαθῶ, κρατῶντας τήν ἐξωτερική μορφή, ἀλλά ἀλλάζοντας τά περιεχόμενα τῆς παραδοσιακῆς νεκρῆς φύσης, νά ξανακοιτάξω τήν σχέση μου μέ τήν παράδοση. Γιά τόν σκοπό αὐτό, χρησιμοποίησα σέ πολλά ἀπό τά σχέδια, σάν ἕνα κριτικό σχολιασμό τῆς ἐκλαϊκευμένης καί φτηνῆς αἰσθητικῆς, στοιχεῖα ἀπό τεύχη μέ μαθήματα ζωγραφικῆς, σάν ἕνα χαρακτηριστικό σημάδι ἐνός κόσμου πού ὅσο πάει ὁδηγεῖται στήν τυποποίηση καί τήν ἔλλειψη κάθε δημιουργικῆς φαντασίας.

Τό πρόβλημα τῶν διαφορετικῶν ἰδεολογιῶν πού συγκρούονται στήν καθημερινή μας ζωή μέ ἀπασχολεῖ καί σ' αὐτή τήν σειρά τῶν σχεδίων. Τά ἐπί μέρους στοιχεῖα τῶν «νεκρῶν φύσεων» ἔχουν διαφορετικά ἰδεολογικά φορτία, πού τό ἕνα ἀναιρεῖ ἢ συμπληρώνει τό ἄλλο.

Ἀκόμα θέλοντας νά καταργήσω τήν ζωγραφική ἐπιφάνεια τῶν τριῶν διαστάσεων, ἄφησα νά λειτουργοῦν ἐλεύθερα, ἀντικείμενα σέ τρισδιάστατη προοπτική, ἀλλά καί ταυτόχρονα στίς δύο διαστάσεις τοῦ ἐπίπεδου χαρτιοῦ. Ἔτσι ὁ χῶρος παύει νά εἶναι μόνο χῶρος ταύτισης μέ τόν ἐξωτερικό τρισδιάστατο κόσμο, ἀλλά γίνεται χῶρος ἀφηρημένος, χῶρος διαφορετικῶν, κάποτε ἀλληλοαναιρούμενων ἐπιπέδων.

Γιά νά μπορέσουμε νά κατανοήσουμε σύνθετα τήν γύρω μας πραγματικότητα, πρέπει νά τήν ἀντιληφθοῦμε μέ πολλούς παράλληλους τρόπους. Σάν αἴσθηση καί σάν διανοητική ἐπεξεργασία ταυτόχρονα.

Ὅσο ἀναγκαῖα εἶναι ἡ συναισθηματική ταύτιση μέ τόν κόσμο τῶν πραγμάτων καί φαινομένων γύρω μας, ἄλλο τόσο ἔχουμε ἀνάγκη καί ἀπό τήν ἄρση αὐτῆς τῆς ταύτισης. Ἴσως μέ τό παιχνίδι αὐτό τῆς ἐναλλαγῆς ἀνάμεσα ταύτιση καί ἀπόσταση μπορέσουμε νά δοῦμε πιό σφαιρικά τόν γύρω μας κόσμο.

452513

Προσπάθησα νά ξαναδῶ τά καθημερινά ἀντικείμενα πού μᾶς περιβάλλουν σάν στοιχεῖα ἐνός βιωμένου χώρου, ὅπου ὁ ἄνθρωπος δηλώνεται μέσα ἀπό τήν ἀπουσία του. Δέν πρόκειται ὅμως ἀναγκαστικά γιά ἕναν κόσμο ἀπάνθρωπο. Ἀκριβῶς μέσα ἀπ' αὐτά τά «λείψανα» γίνεται φανερό πόσο δύσκολο εἶναι νά συλλάβουμε τόν ἄνθρωπο σάν ἕνα ἐνιαῖο ὅλο. Ἄν τό ἀνθρώπινο πρόσωπο σήμερα εἶναι ἀποξενωμένο καί κατακερματισμένο, ἴσως, μέσα ἀπό τήν διαδικασία τῆς γνώσης τῶν ἐπί μέρους κομματιῶν του, μπορέσουμε νά φτάσουμε στήν σύνθεσή τους.

Γιάννης Ψυχοπαίδης

ΓΙΑΝΝΗΣ ΨΥΧΟΠΑΙΔΗΣ

Γεννήθηκε στήν Ἀθήνα τό 1945.

1963-68 Σπουδές στήν Ἀνωτ. Σχολή Καλῶν Τεχνῶν, Ἀθηνῶν.

1971-75 Μεταπτυχιακές σπουδές στήν Ἀκαδημία Καλῶν Τεχνῶν τοῦ Μονάχου μέ ὑποτροφία τοῦ Γερμανικοῦ κράτους.

1974 Ἰδρυτικό μέλος τοῦ Κέντρου Εἰκαστικῶν Τεχνῶν, Ἀθήνα.

1977-78 Ὑπότροφος τοῦ καλλιτεχνικοῦ προγράμματος τοῦ Δ. Βερολίνου / DAAD/.

Ζεῖ καί ἐργάζεται στήν Ἀθήνα καί στό Δ. Βερολίνο.

Ἀτομικές ἐκθέσεις

1966	Γκαλερί Κεραία, Ἀθήνα
1973	Galerie art appeal, Munchen
1974	Galerie Poll, Berlin
1975	Κέντρο Εἰκαστικῶν Τεχνῶν, Ἀθήνα
1976	Γκαλερί Κοχλίας, Θεσσαλονίκη
1976	Galerie Apex, Göttingen
1977	Βιβλιοπωλεῖο Gazette, Ἀθήνα
1977	Γαλλικό Ἴνστιτούτο, Ἀθήνα
1978	Galerie Poll, Berlin
1979	Αἶθουσα Τέχνης Ἀθηνῶν

Ὁμαδικές ἐκθέσεις — ἐπιλογή

1972	Νέοι Ἑλληνες Ρεαλιστές, Ἴνστιτούτο Γκαίτε, Ἀθήνα
1973	“Thema Fußball”, Kunstverein München
1973	Νέοι Ἑλληνες Ρεαλιστές, Γκαλερί Κοχλίας, Θεσσαλονίκη
1974	“It's a wonderful life”, Galerie Poll, Berlin
1975	“Gastarbeiter”, Kunstverein, München
1975	“Peace 75” Slovenj Gradec, New art gallery, Jugoslavia
1976	“Gastarbeiter” Galerie arte utile, Regensburg
1976	Ἐξι καλλιτέχνες, Πάντειος Σχολή, Ἀθήνα
1977	10 Biennale Paris, Musée d'art moderne
1978	“Partei ergreifen”, Ruhrfestspiele, Recklinghausen
1977-78	Freie Berliner Kunstausstellung, Berlin
1978	Βιβλιοπωλεῖο Gazette, Ἀθήνα

